

Beadjuk-e a 1053K bevallást? Ennek kitöltéséhez, bevallásához nélkülözhetetlen a különadó kalkulátor használata! (2011.04.10.)

Ez a kalkulátor kettős szerepet tölt be. Egyrészt segít eldönteni azt, hogy a magánszemély alanya-e a magánszemélyek 98 százalékos különadójának, másrészt kiszámítja a még visszamenőlegesen fizetendő különadót. Aki nem tudja adatokkal feltölteni a kalkulátort, az be sem tudja adni a 1053K bevallását.

Mint minden kalkulátorban, így ebben is bizonyos egyszerűsítéssel éltünk: feltételeztük, hogy a magánszemély egy évben szerezte meg a különadó alapot képező jövedelmeket. Például nem osztotta meg évek között a végkielégítést. A két vagy több évet átfogó különadó alap számítása ugyanis csak egy nagyon bonyolult algoritmus segítségével végezhető csak el. További feltételezés, hogy a 2006-os évben, vagy az első 8 hónapban, vagy az utolsó 4 hónapban szerezte meg valaki a különadó alapját képező jövedelmeit. Ennek az az oka, hogy a 2006. év szeptemberétől, változtak a járulékok mértékei.

A törvény szerint a különadó alapjának meghatározása a magánszemély feladata.

Ehhez ismernie kell a különadó alapját képező jövedelmeket. Tehát adja meg a

- szabadság megváltásként a jogviszony megszűnésének évében kifizetett összeget,
- a végkielégítés összegét évek közötti megosztás nélkül,
- felmentési idő nem ledolgozott részére járó jövedelmet
- jubileumi jutalom összegét
- az első sorba az egyéb, előzőekben nem nevesített különadó alapot képező jövedelmeket kell beírni. Például közös megegyezés esetén fizetett „lelépési pénz”, versenytilalmi megállapodás alapján fizetett összeg.

Ahhoz, hogy a kalkulátor számolni tudja a különadó alapját, meg kell adni, hogy a magánszemélyre, az állami vezetőkre vonatkozó 2 milliós, vagy az egyéb foglalkoztatottakra vonatkozó 3,5 milliós korlát érvényes. Ugyanis a felsorolt jövedelmek nem mindegyike képez különadó alapot. Például a szabadság megváltás és a jubileumi jutalom nem képezi a különadó alapját azoknál a magánszemélyeknél, akikre a 3,5 milliós korlát vonatkozik.

Az első, amire „*emlékeznie*” kell a magánszemélynek, hogy 2005 és 2010 között volt-e olyan jogviszonya „*költségvetési szervnél, állami, önkormányzati, közalapítványi forrásból alapított, fenntartott vagy működési támogatásban részesített más szervezetnél*”, ahol jogviszonya megszűnésével összefüggésben jövedelmet szerzett. Erre „emlékeztetheti” a volt munkáltatójától kapott KULONADO2 nevű – NAV által

rendszeresített – nyomtatvány. Ezen kívül a munkáltatói igazolás csak a kalkulátor által számított adatok ellenőrzésére használhatóak, mert nem a különadó alapját képező jövedelmeket tartalmazza, hanem magát a különadó alapját. Ezért a magánszemélynek el kell döntenie, hogy rendelkezik-e azokkal az adatokkal, melyek szükségesek a kalkulátor használatához. Ha nem rendelkezik, akkor önhibáján kívül nem tudja teljesíteni 1053K különadó bevallását. A tévhitekkel ellentétben a magánszemély a munkáltatói igazoláson szereplő különadó alapot nem írhatja át a 1053K bevallásba, mert a magánszemélynek a különadó bevallását hitelesen alá kell tudnia támasztani. A Legfelsőbb Bírósági gyakorlat szerint hitelesnek tekinthető az az adat, ami utólag is ellenőrizhető. A munkáltató által megjelölt különadó alapja csak akkor ellenőrizhető utólagosan a magánszemély illetve az adóhatóság által, ha rendelkezünk a különadó alapját képező részadatokkal is. Ezek az adatok a korábbi évek személyi jövedelemadó bevallásából nem állíthatók elő. Ha a végkielégítést a magánszemély nem osztotta meg évek között, akkor a végkielégítés összeg a „*Más nem önálló tevékenységből származó jövedelem*” sor részét képezi, míg a többi, a különadó alapot képező jövedelem a „*Munkaviszonyból származó jövedelem*” sorban található. Az „*Önálló tevékenységből származó jövedelem*” sor is tartalmazhat különadó alapba tartozó jövedelmet, ha a magánszemély határozott időre szóló megbízási jogviszony keretében szerzett bevételt és a megbízási szerződést a határidő lejárta előtt felbontották, de a foglalkoztató kifizette a nem ledolgozott időre járó jövedelmet.

A munkáltatói igazolás alapján nem lehet meghatározni a levont járulékokat sem. A még fizetendő különadó összegének meghatározásához szükséges még az „Éves nyugdíjjárulék alap” és az adott évben a biztosításból kieső napok száma is. Ezekkel az adatokkal a volt munkáltató nem rendelkezhetett, mivel a jogviszony után a magánszemély az év során, még másik biztosítási jogviszonyt is létesíthetett. 2006-os év esetén szükség van a jogviszony megszűnésének dátumára is, mivel a járulék mértékek ebben az évben, év közben is változtak.

Honnan szerezhethetünk tudomást a különadó alapot képező jövedelmekről?

Kilépéskor minden munkavállaló kap egy „*Kilépő adatlapot*”. Ez nem tartalmazza elkülönítve, megbontva a különadó alapot képező jövedelmeket. Összevontan tartalmazza a „*Munkaviszonyból származó*”, a „*Más nem önálló tevékenységből*” és az „*Önálló tevékenységből*” származó jövedelmeket. Ez az igazolás a kötelezően megőrizendő munkáltatói igazolások közé tartozik, mivel szükséges a személyi jövedelemadó bevalláshoz. Egyedül akkor tudja meghatározni a magánszemély önadózással a különadó alapját, ha megőrizte a kilépéskor a „*Bérfeljegyzéket*” is, ami

részletezően tartalmazza a különadó alapját képező jövedelmeket. Erre a Bérjegyzékre azonban nem vonatkozik az iratmegőrzési kötelezettség. Tehát, ha a magánszemély „nem találja” a kilépéskor kapott részletező Bérjegyzékét, akkor sem a különadó kalkulátort nem tudja adattal feltölteni, sem az esetleges különadó érintettségét nem tudja hitelt érdemlően meghatározni. Ez esetben csak annyit tehet, hogy megvárja azt, hogy az adóhatóság indítson bevallás utólagos vizsgálata eljárást. Erre a vizsgálatra az adóhatóságnak az ad alapot, hogy a hozzá beérkezett munkáltatói kontroll adatok alapján csak vélelmezheti, hogy a magánszemélynek különadó alapját képező jövedelmei lehettek. A bizonyítási kötelezettség az adóhatóságot fogja terhelni. A magánszemélyt semmilyen szankció nem érheti, mivel úgy járt le, ahogy az adott helyzetben tőle elvárható volt, hiszen az adóhatóság is csak a volt munkáltatónál lefolytatott kapcsolódó vizsgálat után kerül abba a helyzetbe, hogy a különadó alapját képező jövedelmeket feltárja. A magánszemély az adóhatósági megállapítással (határozat) szemben jogorvoslattal élhet.

Tehát, próbálja meg kitölteni a kalkulátorunk által igényelt alapadatokat. Ha nem tudja megadni az adatokat, akkor ne tegyen semmit, ne adja be 1053K bevallását. Várja meg míg az adóhatóság a rendelkezésére álló jogosítványok (kapcsolódó vizsgálat) alapján meghatározza a különadó alapját. Ilyen, a döntés előkészítésben nélkülözhetetlen kalkulátor, még nem volt.

Angyal József okleveles adószakértő